

CARTA DOMINICAL

26 DE FEBRER DE 2023

RESSÓ DE LA PARAULA

Quaresma. Camí de llibertat I – Adonar-se

La llibertat és un dels “valors” més a l'alça. Sobretot, la llibertat individual, entesa com a absència de condicionant, com a capacitat d'escollir autònomament. Ho hem vist en tractar la relació de contrast entre el Carnaval i la Quaresma. Aquell s'entén com a llibertat i aquesta com a subjecció estricta a les normes (esclavitud).

Contra allò que se sol pensar, no naixem lliures. Potser naixem amb dret a ser-ho (segons la Declaració Universal dels Drets Humans). Però la realitat és que, segons hem heretat de la tradició jueva i ens ha ensenyat Jesucrist, la llibertat és una cosa que s'aconsegueix al llarg d'una història, adés perquè s'ha “conquerit”, adés perquè s'ha rebut, o totes dues coses alhora.

Els fariseus creien que eren lliures “per dret”, és a dir, perquè havien nascut com a descendents d'Abraham en el Poble Elegit. Jesús els va rebatre dient-los que ser lliure no depèn d'haver nascut, sinó d'haver fet un procés: seguir-lo a Ell – conèixer la Veritat – deixar que la Veritat ens faci lliures (cf. Jn 8,31-32). En definitiva, que la llibertat és una tasca i un do.

Si hi estem d'acord, ens pot servir com a lema per al camí quaresmal.

Comencem pel moment d'“adonar-se”, fer-nos càrrec de la realitat, reconèixer les esclavituds que ens lliguen. Per això intensifiquem el desig de ser lliures fins a revifar la sensibilitat respecte de les esclavituds que ens envolten.

És significatiu que al començament de la Quaresma tinguem davant nostre Jesús temptat al desert. Ell, no sols en aquesta escena, sinó en tota la seva vida, va ser temptat pel poder: utilitzar-lo, no sols en benefici propi, sinó com a mitjà de canviar el món i salvar-lo.

A nosaltres el poder ens ve sota moltes i diferents maneres. El poder és la capacitat de prendre una decisió i dur-la a terme eficaçment. Volent ser sincers i transparents, hem de reconèixer que busquem el poder, perquè el poder en si no és dolent. Molts projecten la seva fe i el seu cristianisme com a acció i lluita per a transformar el món, realitzar la utopia del Regne. I això, dit així, no és possible sense poder, sense “empoderar” un subjecte, sigui personal o col·lectiu, potser sense “empoderar” els oprimits. És la manera més normal, el camí més acceptat, de tots els processos d'alliberament. Fins i tot quan es trien mètodes no violents, les accions són exercici de poder.

L'autèntica revolució evangèlica, practicada especialment per l'Església dels màrtirs, consisteix en allò que anomenem “el poder dels sense poder”. O la força dels febles, que va descobrir Tatiana Gòricheva quan s'hagué convertit a Crist. És la veritat de les Benaurances.

Aprofitem la Quaresma per a créixer en llibertat. La llibertat com a do és el gran regal que el Senyor ens fa. Sant Pau insisteix que és la gràcia allò que ens fa lliures, allò que ens permet passar de l'esclavitud a la condició de fills de Déu.

Però, tal com diem, també és conquesta i esforç. I és a aquest esforç (ascesi) al que som cridats en la Quaresma. És com una gran marxa, que resumeix tot el camí de la vida. La llibertat és al final, a la terra promesa, on serem realment nosaltres mateixos.

Mentrestant, assagem l'esforç i la joia de ser lliures.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat